

EDUCARE ȘI FORMARE SĂNĂTATE ȘI SECURITATE ÎN MUNCĂ

Odată cu schimbările structurale ce s-au produs în economia mondială în ultima perioadă s-a conturat necesitatea acută pentru formare și educare la toate nivelele. În acest context o problemă pentru o serie de țări industrializate în dezvoltare sau tranziție o reprezintă lipsa mâinii de lucru suficient educată și formată profesional .

De aceea atât guvernele și organismele internațional au o datorie, o responsabilitate totală de a asigura tinerilor oportunitatea de a avea o educație și o formare profesională reală, motivată. În permanență trebuie să se ia în calcul necesitățile unei piețe de mișcare pentru ca lucrătorii să aibă acces la formare profesională pe tot parcursul vieții lor pentru a face față schimbărilor rapide ce caracterizează piața muncii de azi și de mâine.

Orientarea profesională trebuie să fie accesibilă și lăsată posibilitatea de a opta și pentru alte meserii, calificări în afară de cele “tradițional feminine” (confecții, tricotaje, încălțăminte, industrie ușoară, alimentară, servicii publice).

Este necesar, în opinia noastră, ca în toate ramurile învățământului să fie prevăzute module comune de formare profesională și totodată correlate cu studiul sistemelor politice, cerute de piața muncii și cu sprijinul mișcării sindicale.

Considerăm că educarea și formarea profesională pe tot parcursul vieții, atât a tinerilor cât și a adulților trebuie să fie în vizorul guvernelor și organismelor internațional în condițiile în care suntem membri în UE cu drepturi depline și egale și că au datoria ca prin politica lor educația să fie o prioritate.

Considerăm că sindicatele trebuie să aibă dreptul să utilizeze pe deplin posibilitățile de a contacta tinerii din școli și instituții de formare, de a le veni în ajutor și a informa asupra condițiilor de lucru și nu în ultimul rând importanța de a se sindicaliza.

Este știut faptul că mișcarea sindicală are un rol esențial în a evolua astfel încât prin instrumentul negocierilor colective, educare și formare profesională să fie statornicite ca probleme stricte în lumea muncii.

În elaborarea programelor școlare trebuie să se țină cont și de propunerile sindicatelor, să fie reprezentate în organismele angrenate în probleme legate de educare și angajare.

SĂNĂTATEA ȘI SECURITATEA MUNCII

FSLIL acordă un interes deosebit problemei de sănătate și securitate în muncă, având în vedere că sunt drepturi fundamentale ale salariaților și sindicatelor ce fac obiectul normelor de drept național al legislației române în vigoare supuse controlului Inspecției Muncii, ca organism specializat al administrației publice central, cu personalitate juridical în subordinea MMFPS, dar face și subiectul normelor de drept internațional ratificate de România. Putem să nominalizăm instituțiile, agențiile și organismele europene care au o influență directă privind politica și legislația europeană în materie de sănătate și securitate a muncii, iar misiunea principală a acestei instanțe este de a menține un nivel ridicat al sănătății și securității muncii în toată Uniunea Europeană.

Privitor la organele specifice ale UE în domeniul sănătății și securității în muncă se prezintă 3 organe principale competente în materie de sănătate și securitate a muncii:

1. Comitetul Consultativ pentru sănătate și securitate la locul de muncă, cu sediu la Luxemburg;
2. Agenția europeană pentru sănătate și securitate a muncii, stabilită de BILBAO;
3. Fundația europeană pentru ameliorarea condițiilor de viață și de muncă stabilită la Dublin.

Referitor la acest aspect, organizațiile sindicale așteaptă de la aceste instanțe o susținere deplină privind dialogul social și cooperarea tripartită atât la nivel European cât și la nivel national.

Ameliorarea sănătății și securității muncii trece obligatoriu prin dezbaterile între partenerii sociali și guvern. Aceste dezbateri se impun ca parte a unui proces democratic.

Suntem conștienți că sănătatea și securitatea muncii nu încetează să evolueze pe măsură ce apar noi metode de lucru și de producție, cu probleme în special de ordin psihosocial și ergonomic, care determină noi inițiative și o urmărire permanentă.

Ca remarcă în teorie mișcarea sindicală poate influența toate etapele procesului legislativ al UE de la etapa inițială, prin intermediul procesului formal, până la implementarea și controlul legal. Această influență poate fi atât formală cât și informală. În etapa inițială mișcarea sindicală ajută la stabilirea agendei. Reprezentanții forței de muncă, sindicatele, agenții economici locali ai sectoarelor de activitate, în speță, federațiile și confederațiile iau parte cu regularitate la dezbateri cu privire la probleme ce se ivesc în legătură cu sănătatea și securitatea la locul de muncă.

În final, mișcarea sindicală poate influența dezbaterile europene cu privire la sănătatea și siguranța la locul de muncă a directivelor relevante și propunerile prin intermediul reprezentării sale în **Comitetul European Economic și Social (EESC)**. Reprezentanți sindicali iau loc în grupul salariaților, unul din cele trei grupuri ale EESC, celelalte sunt cele ale patronatelor la care diferite alte interese sunt reprezentate.

EESC face recomandări Consiliului și Parlamentului întocmite pe baza celor mai strânse contacte ale membrilor săi cu cetățenii UE prin intermediul activităților desfășurate de organizațiile lor. Odată adoptată o directivă este implementată în legislația națională. Mișcarea sindicală ia parte și la evaluarea practică despre cum va funcționa directiva.

REPREZENTAREA SALARIAȚILOR ÎN SĂNĂTATE ȘI SECURITATE

Deși legislația armonizată nu crează obstacole pentru reprezentanții salariaților și aproape toate drepturile prevăzute în Directiva cadru au fost îndeplinite de legislațiile naționale ale țărilor, situația referitoare la reprezentarea în organele pentru securitatea și sănătatea profesională (OSH) nu este încurajatoare în niciuna din noile state ce au aderat (deși au trecut 8 ani) există mai multe motive de ce se întâmplă acest lucru: în mare majoritate a situațiilor noi membre aparțin de

sindicate întreprinderile mici și mijlocii noi înființate în ultimi 15 ani, tind sau chiar refuză să nu mai fie sindicalizate sau chiar refuză să nu mai aibă reprezentanți ai salariaților.

Angajatorii nu sunt foarte activi în dezvoltarea sistemelor de securitate prin reprezentanți și acordă o mica atenție sau chiar deloc dezvoltării dialogului social în sănătate și securitate.

Toate aceste lipsuri din baza de date fac foarte dificilă realizarea unei analize ale acestor probleme de stat.

De aceea considerăm că este foarte important ca problemelor legate de securitate și sănătate să le fie acordată importanță egală pe agenda sindicală alături de alte probleme cheie, cum ar fi: salariile, timpul de lucru și concediul de odihnă.

De asemenea este important a se ține seama și acceptarea metodelor diferite de participare a salariaților la emiterea Directivelor cadru de către instituțiile abilitate atât la nivel national și al UE, ca: **informarea, consultarea, negocierea, co-decizia, controlul salariaților, “cursa” participării directe informale.**

Mecanismele de participare diferă foarte mult de la o țară la alta. Există diferențe majore între sistemele de relații industriale, tradițiile sindicale, legislație și așa mai departe.

Știm că în general directivele comunitare nu formulează caracterul practic al participării, ci pur și simplu arată principiile și elementele esențiale.

Lupta pentru sănătate nu poate fi separată de acțiunea colectivă și de organizare pentru a transforma condițiile de muncă. De aceea considerăm că acesta este motivul pentru care în momentul de față în statele UE protecția sănătății la locul de muncă este o prioritate a acțiunii sindicale.

Acțiunea sindicală asupra sănătății profesionale trebuie să aibă loc la mai multe niveluri:

- În permanență la locul de muncă;
- În negocierea colectivă din industrie și inter industrie;
- Prin acțiuni politice conjugate și atacând aceste probleme;
- În mai multe organe tripartite;
- În tribunal pentru apărarea salariaților bolnavi și cu sechele;
- Obținerea de decizii împotriva angajaților răspunzători;
- Prin relația cu mass media pentru a conștientiza profilul problemei de la locul de muncă.

În acest context iese în relief mișcarea sindicală, singura ce poate să-i protejeze, să-i sprijine.

Ținând cont de principiile de bază stipulate în tratatele europene care, împreună cu legislația română în vigoare cu privire la sănătatea și securitatea socială considerăm că constituie Fundamentul Social European.

În această privință FSLIL va întreprinde măsurile necesare, alături de CNSLR-FRĂȚIA, pentru:

- **reorganizarea pe baza unui real tripartitism a sistemului de asigurări pentru accidente de muncă și îmbolnăviri profesionale;**
- **acordarea unui interes deosebit problemei de sănătate și securitate în muncă și consideră prioritară activitatea de îmbunătățire a condițiilor de muncă și de mediu.**
- **garantarea și exercitarea drepturilor lucrătorilor la protecția sănătății, integrității corporale a vieții, atât la locul de muncă cât și în viața de zi cu zi;**
- **o mai mare responsabilitate a patronatelor privind susținerea materială și logistică a măsurilor necesare pentru a diminua pericolele la care sunt expuși salariații;**
- **creșterea continuă a nivelului de pregătire și competență specifică a reprezentanților și lucrătorilor pentru probleme de sănătate și securitate a muncii.**

FSLIL crede că este necesar implicarea organizațiilor sindicale ca partener activ în procesul de transformare a societății, promovării intereselor membrilor, în ce ne privește, protecția sănătății și securității lucrătorilor, atât la locul de muncă cât și în afara societății.

Informarea și educarea lucrătorilor în scopul conștientizării asupra pericolelor la care sunt expuși la locul de muncă și în mediul ambient, creșterea continua a nivelului de pregătire și competență specifică a reprezentanților lucrătorilor pentru probleme de sănătate și securitate în muncă.

**PREȘEDINTE FSLIL
DAN ANGHEL**